

เปิดรายงานผลสอบโกงท้องถิ่น ฉบับเต็ม

เรื่อง...รายผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายกรณีการทุจริตสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๔

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๖๓ /๒๕๖๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณีทุจริตการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๔ โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายกรณีการทุจริตการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๔ และทำรายงานเสนอต่อนายกรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการดำเนินการเสร็จและขอกราบเรียนสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบตั้งแต่ขั้นตอน (๑) การกำหนดอัตราว่างที่จะสอบบรรจุ (๒) การอนุมัติให้มีการสอบ (๓) การจัดทำ TOR เพื่อจัดหาผู้รับจ้างดำเนินการสอบ (๔) การจัดหาผู้รับจ้าง (๕) การดำเนินการของผู้รับจ้างในการจัดสอบและการตรวจผลการสอบ (๖) การจัดทำและประกาศผลการสอบ (๗) การเรียกบรรจุ และ (๘) การดำเนินการของผู้เกี่ยวข้องเมื่อเกิดการจับกุมขบวนการทุจริตและพบช่องว่างที่เอื้อต่อการทุจริตและมีลักษณะที่ส่อไปในทางที่อาจขัดต่อกฎหมายในเกือบทุกขั้นตอน

๒. การกำหนดอัตราว่างที่จะสอบบรรจุ พบว่า ก. กลาง อนุมัติอัตราว่างอันเป็นที่มาของการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเพียง ๘,๕๔๘ อัตรา แต่มีการบรรจุจริงถึง ๑๕,๕๒๐ อัตรา โดย ก. กลาง มีมติให้อำนาจทั่วไปแก่ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ที่จะเรียกบรรจุได้เองหากมีอัตราว่าง โดยให้เรียกจากจากบัญชีการสอบที่มีการขึ้นทะเบียนไว้โดยไม่ต้องผ่าน ก. กลาง อีก ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐทั่วไปในการควบคุมค่าใช้จ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้าง โดยจะมีการบรรจุตามอัตราว่างที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้อาจไม่สอดคล้องกับการควบคุมค่าใช้จ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้าง ซึ่งต้องไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยต้องตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป

๓. การอนุมัติให้มีการจัดสอบ พบว่า ก.สธ. อนุมัติให้มีการจัดสอบโดยให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สธ.) เป็นผู้ดำเนินการ และไม่ปรากฏว่ามีการนำประเด็นการทุจริตเกี่ยวกับเงินในการสอบอันเป็นเหตุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเคยมีคำสั่งให้ยกเลิกการสอบครั้งก่อนมาแล้วมาพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตด้วย ทั้งที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

๔. การจัดทำ TOR เพื่อจัดหาผู้รับจ้างดำเนินการสอบ พบว่า ก.สธ. มีมติให้ฝ่ายเลขานุการ (สธ.) เป็นผู้ดำเนินการ โดยมีได้พิจารณารายละเอียดของ TOR เองทั้งที่เป็นองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจในการจัดให้มีการสอบที่ต้องรับผิดชอบความถูกต้อง เป็นธรรม และเที่ยงธรรมในการสอบซึ่งเป็นความบกพร่องชัดเจน นอกจากนี้ TOR ยังกำหนดให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบคุณภาพของข้อสอบด้วย ทำให้ ก.สธ. สามารถควบคุมคุณภาพของข้อสอบซึ่งควรต้องมีมาตรฐานด้านคุณภาพไม่ต่ำกว่าคุณภาพข้อสอบเข้ารับราชการของสำนักงาน ก.พ. ด้วย และ ก. สธ. ต้องมีระบบงานที่เข้มงวดในการควบคุมและกำกับการดำเนินงานของผู้รับจ้าง แต่กรณีนี้ไม่มีระบบที่ชัดเจนซึ่งต่างไปจากการจัดการสอบของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นอย่างมาก อนึ่ง แม้ TOR จะกำหนดให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบการสอบทั้งหมดในลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาดทั้งทางแพ่ง อาญา และ ปกครอง ก็ไม่ทำให้ ก.สธ. พ้นจากความรับผิดชอบอันเป็นหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายไปได้ ทั้งนี้ การพิจารณาความรับผิดชอบในรายละเอียดของ ก.สธ. และกลุ่มผู้จัดทำ TOR นั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบต่อไป

๕. การจัดหาผู้รับจ้าง พบว่า เป็นไปตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๖. การดำเนินการของผู้รับจ้างในการจัดสอบและการตรวจผลการสอบ พบว่า ผู้รับจ้างดำเนินการจ้างผู้รับจ้างช่วงเป็นผู้ตรวจผลการสอบ และเจ้าหน้าที่ของผู้รับจ้างมีการสั่งให้ผู้รับส่งมาข้อมูลผลการสอบเพิ่มเติมอีก ๑ ชุดให้แก่ตน อันเป็นความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต และเมื่อ TOR กำหนดให้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบการสอบทั้งหมดในลักษณะเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ทำให้ ก.สธ. ไม่ควรครั้งที่ตรวจสอบการดำเนินการของผู้รับจ้าง จึงเป็นข้อบกพร่องที่ต้องตรวจสอบต่อไปว่าเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ แต่ไม่ว่าอย่างไร ก.สธ. ซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายในกรณีนี้ก็ไม่อาจยกขึ้นปฏิเสธสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาได้

๗. การจัดทำและประกาศผลการสอบ พบว่า ผลการตรวจคะแนนสอบของผู้รับจ้างช่วงทันทีภายหลังการสอบภาค ก. และ ข. ไม่ตรงกับผลสอบภาค ก. และ ข. ที่มีการประกาศ และในการรับรองผลการสอบ ก.สธ. ไม่ได้พิจารณาในรายละเอียดโดยอ้างเหตุว่าเป็นเรื่องลับทั้งที่เป็นผู้กำหนดขึ้นความลับเองและเป็นองค์กรที่มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการสอบและต้องรับผิดชอบผลการสอบด้วย คงรับรองเฉพาะจำนวนผู้สอบได้ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเท่านั้น ถือเป็นความบกพร่องร้ายแรง นอกจากนี้ ยังปรากฏจาก digital footprint และการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้องว่ามีการสั่งการและ

ประสานงานให้เจ้าหน้าที่ สด.แก้ไขข้อมูลผลการสอบหลายครั้ง และจากการให้ถ้อยคำของผู้เกี่ยวข้อง พบว่าผู้เกี่ยวข้อง บางรายได้มอบหมายและประสานกับ "บุคคลภายนอก" ที่มีได้มีหน้าที่และอำนาจใด ๆ ในการแก้ไขผลการสอบที่มีการ ประกาศนั้นด้วย อันเป็นพฤติกรรมที่ผิดปกติและทุจริตอย่างชัดแจ้ง ปราศจากความละเอียด และไม่เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ สำหรับการแก้ไขคะแนน มีทั้งการแก้ไขคะแนนจากผู้สอบตกให้เป็นผู้สอบได้ และการแก้ไขคะแนนผู้สอบได้อยู่แล้วให้มีคะแนนมากขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อลำดับของการขึ้นทะเบียนเพื่อเรียกบรรจุ

๘. การเรียกบรรจุ พบว่า มีการบรรจุเกินอัตราว่างตามที่กราบเรียนแล้วใน ๒. ซึ่งต้องมีการตรวจสอบต่อไปว่าเป็นการ ดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการหรือไม่ ถ้าไม่ชอบจะต้องมีการแก้ไขเสียให้ถูกต้อง

๙. การดำเนินการของผู้เกี่ยวข้องเมื่อเกิดการจับกุมขบวนการทุจริต พบว่า ก.สด. ยังมีการเรียกบรรจุเพิ่มแม้จะปรากฏว่ามี การจับกุมขบวนการทุจริตโดยไม่คำนึงถึงข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยผู้มีอำนาจกำกับดูแลการ ดำเนินการของ ก. กลาง และ ก.สด. รวมทั้ง สด. โดยอ้างเหตุว่าเกรงจะผูกฟ้องร้อง และหลังจากนั้นก็กลับมีคำสั่งให้ชะลอ การบรรจุโดยไม่กลัวถูกฟ้อง ถือเริ่มเรื่องผิดปกติและมีความล่าช้าในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำความจริง ให้ปรากฏและการตรวจสอบความถูกต้องของการจัดการสอบครั้งนี้ ซึ่งผิดไปจากปกติของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องเร่งรีบ ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อันเป็นผลให้สาธารณชนขาดความเชื่อมั่นในระบบราชการโดยรวม (Trust in Government) สร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ระบบราชการทั้งระบบ ซึ่งต้องตรวจสอบเชิงลึกต่อไปถึงแรงจูงใจใน ความบกพร่องดังกล่าว โดยเฉพาะการไม่ปฏิบัติตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และความล่าช้าใน การจัดการกับเรื่องอื้อฉาวที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นถึงปัญหาในระบบการสั่งการและบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณีทุจริตสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑ เล่ม และเอกสารภาคผนวก จำนวน ๑๑ เล่ม ที่แนบเสนอมา พร้อมนี้

ในการนี้ คณะกรรมการขอกราบเรียนข้อเสนอแนะเพื่อสั่งการ ดังนี้

๑. กระทรวงมหาดไทย (มท.) และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.)

๑.๑ ดำเนินคดีกับบุคคลตามข้อ ๔.๒ (ตามที่ปรากฏในรายงานผลการตรวจสอบฯ หน้าที่ ๒๐-๓๖) ทั้งทางแพ่ง อาญา ปกครอง และมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างเด็ดขาดทุกราย

๑.๒ ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่ามีผู้เกี่ยวข้องกับการทุจริตอีกหรือไม่ เพราะการทุจริตครั้งนี้มีลักษณะการทำให้ ขบวนการอย่างชัดเจน และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีแพ่ง อาญา ปกครองและมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างเด็ดขาด ทันที

๑.๓ ทบทวนว่าควรให้ ก.สธ. จัดสอบต่อไปไม่ เพราะสาธารณชนความเชื่อมั่นและระบบการจัดสอบของ ก.สธ. และระบบ การจัดสอบของก.สธ. พังทลายลงแล้ว หรือสมควรมอบหมายหน่วยงานอื่น และในการจัดการสอบต่อไป จะต้องมีการแก้ไข และโครงสร้างการจัดการที่มีธรรมาภิบาล

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สธ.)

๒.๑ ในฐานะเลขาธิการ กสธ. จัดทำคะแนนและและบัญชีรายชื่อผู้สอบผ่านภาค ก ภาค ข ใหม่จากฐานข้อมูล OMR โดย คัดแยกผู้ที่ปรากฏหลักฐานว่ามีการแก้ไขคะแนนดิบโดยมิชอบออก และเสนอ กสธ. ทบทวนมติการรับรองผลการสอบ (ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๔ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๕) และเพิกถอนการประกาศผลการขึ้นบัญชี หรือการบรรจุแต่งตั้งผู้ไม่มีสิทธิ พร้อม ติดตามเรียกเงินเดือนและค่าตอบแทนคืน เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่ราชการโดยเร่งด่วน ทั้งนี้ ตามแนวคำวินิจฉัยศาล ปกครองสูงสุด (ที่ประชุมใหญ่) ในคดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๔๑๘/๒๕๖๕

๒.๒ ในฐานะคู่สัญญาจ้างทำของกับ มศว ดำเนินการตามสัญญาจ้าง และกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจาก บุคลากรของคู่สัญญามีส่วนร่วมอย่างชัดเจนในการทุจริตขั้นตอนหลังสอบข้อเขียนที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลและ จัดทำบัญชีผู้สอบผ่าน

๒.๓ ใช้งานระบบ LHR บันทึกและปรับปรุงข้อมูลอัตราตำแหน่งว่างให้ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานข้อมูล กลาง พร้อมกำหนดมาตรการทางปกครองบังคับกรณี อบท. ละเลย

๒.๔ ในฐานะเลขาธิการ ก.จ. ก ท. และ ก.อบต. เสนอปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานทั่วไปการสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ ชัดเจนครอบคลุมทั้งกรอบอัตรากำลัง ขอบเขตอำนาจและขั้นตอนของ กสธ. ทั้ง ๓๒ กระบวนการเกณฑ์คุณภาพข้อสอบ หรือการใช้ผลภาค ก ของ ก.พ. รวมทั้งให้ขึ้นบัญชีเท่ากับจำนวนตำแหน่งว่างที่เปิดรับ และเสนอข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับการ ทุจริตให้สำนักงาน ก.พ. เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลกลางป้องกันมิให้สมัครสอบเข้ารับราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นได้ อีก

๓. สำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบและฐานข้อมูลกลางผู้ทุจริตการสอบเข้าราชการ ให้หน่วยงานต่างๆ ตรวจสอบได้ เพื่อตัดกลุ่มผู้ทุจริตออกตั้งแต่ขั้นตอนการสมัครสอบ

๔. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงาน ป.ป.ง. บูรณาการความร่วมมือในการสืบสวนและขยายผลกับบุคคลหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในครั้งนี้อย่างจริงจัง และสนับสนุนการไต่สวนของสำนักงาน ป.ป.ช. ในส่วนที่อยู่ระหว่างการใช้อำนาจตามกฎหมาย

๕. กรมบัญชีกลาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำมาตรฐานกลางในการกำหนด TOR สำหรับการจ้างดำเนินการสอบ ครอบคลุมทุกกระบวนการ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบไอที การคุ้มครองข้อมูล การควบคุมการเข้าถึง การจัดทำ Audit Log และการตรวจสอบผลคะแนน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

๖. สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ป.ป.ท. สตช. มท. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่วมกันศึกษาและจัดทำ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ฐานความผิด และบทกำหนดโทษสำหรับการทุจริตในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการหรือหน่วยงานของรัฐให้ชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะการกระทำผิดในปัจจุบัน

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเป็นการชอบด้วยคำริ ขอได้โปรดมีข้อสั่งการตามที่เสนอ และให้ส่งรายงานนี้ให้แก่กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ป.ป.ท. สตช. มท. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และรายงานนายกรัฐมนตรีทราบทุกสามเดือน